

Slatiňany

Ozvěny

radniční zpravodaj města

O odpadech a platbách

... a je předpoklad, že na březnovém zasedání bude rozhodováno, zda se systém platby bude v našem městě měnit.

str. 4

A opět se ve Slatiňanech oddávalo na různých místech

Dle novely zákona o matrikách, která by měla být účinná od 1. 1. 2024, nás čekají některé změny...

str. 5

Top tak, jak chceš, aby topil tvůj soused

..., a jak moc ovlivňuji já sám svými topnými návyky kvalitu ovzduší...

str. 6

leden 2024

■ VÁŽENÍ OBČANÉ SLATIŇAN A MÍSTNÍCH ČÁSTÍ,

dovolte nám, abychom Vám popřáli hodně zdraví, štěstí, osobní spokojenosti. Jak čím dál rychleji běží a letí kolem nás, možná si všichni uvědomujeme i pomíjivost některých hmotných statků, a naopak sílu v rodinném krbu, hodnotu přátelství nebo soudržnosti. Přejeme Vám všem, abychom si nejenom v době končícího roku dokázali ty pravé hodnoty uvědomovat, vážit si jich a hýčkat je.

Rok 2023 byl především rokem velkých změn na naší radnici, společného učení a hledání způsobů, jak problémy řešit, nikoli jak nové problémy vytvářet. Nebylo to vždy snadné a je jasné, že občas každý musí ustoupit.

Pevně věříme, že rok 2024 bude rokem, kdy se bude naše město dále úspěšně rozvíjet. Vstupujeme do něj s odhodláním překonat výzvy a naplnit plány, pro které

jsme do komunální politiky vstupovali. Chceme trpělivě hledat shodu většiny obyvatel a společně pak vytrvale a pečlivě plnit vše, na čem se dokážeme dohodnout.

Ať nás všechny v roce 2024 provází nadhled, rozum, velkorysost, vzájemná tolerance a úcta jednoho k druhému.

Jan Brůžek, starosta
Martin Harsa, místopředseda

■ RADA MĚSTA SLATIŇANY PROJEDNALA

Rada města Slatiňany projednala na 28. schůzi 13. listopadu 2023

Rada města Slatiňany doporučila zastupitelstvu města:

1. schválit schodkový rozpočet města Slatiňany na rok 2024 v příjmové části 102 614 800 Kč dorovnáno financováním příjmů 38 876 400 Kč a ve výdajové části 141 491 200 Kč,
2. schválit střednědobý výhled rozpočtu Města Slatiňany do roku 2026 ve znění zprávy č. 1/28,
3. schválit rozpočet na r. 2024 a střednědobý výhled rozpočtu do roku 2026 příspěvkové organizace Základní školy Slatiňany ve znění zprávy č.1/28,
4. schválit rozpočet na rok 2024 a střednědobý výhled rozpočtu do roku 2026 příspěvkové organizace Základní umělecká škola Slatiňany ve znění zprávy č.1/28,
5. schválit rozpočet na rok 2024 a střednědobý výhled rozpočtu do roku 2026 příspěvkové organizace Mateřské školy Slatiňany ve znění zprávy č.1/28,
6. schválit rozpočet na rok 2024 a střednědobý výhled rozpočtu do roku 2026 příspěvkové organizace Školní jídelna Slatiňany ve znění zprávy č. 1/28.

Hlavními prioritami rozpočtu města Slatiňany jsou:

- finanční zajištění rozvoje města při současném dodržování platné legislativy ČR,
- realizace investičních projektů,
- zajištění provozu zřizovaných organizací s požadavkem maximálních úspor a zapojování fondů.

Rada města Slatiňany schválila vyřazení a prodej neupotřebitelného majetku, který je v evidenci města Slatiňany a určila vedoucího údržby Miloše Víška jako osobu odpovědnou za likvidaci neupotřebitelného majetku.

Rada města schválila uzavření Mateřské školy Slatiňany v době vánočních prázdnin v termínu od 27. 12. 2023 do 29. 12. 2023. Rada města schválila převod finančních prostředků ve výši 183.054,49 Kč z rezervního fondu do investičního fondu ZUŠ Slatiňany a schválila čerpání finančních prostředků investičního fondu ve výši 293 054,49 Kč na financování nákladů spojených s opravou kůlny.

Rada města schválila použití investičního

fondu ZUŠ Slatiňany ve výši 77 554,95 Kč na opravu oken na 3 budovách ZUŠ.

Rada města schválila Vnitřní směrnici – Zásady pro organizování občanských sňatků a ostatních činností v záležitosti kultury s platností od 1. 1. 2024. V nově navrhované Vnitřní směrnici byly v článku 5 – Podmínky pro vyplacení peněžního plnění upraveny podmínky pro pověřené zastupitele, kteří budou dojmomenováni v průběhu volebního období, ne od jeho počátku. V sazebníku odměn byla hodinová odměna stanovena ve výši 330 Kč oproti dosavadním 200 Kč.

Rada města stanovila oddacími dny každý pátek a každou sobotu mimo první pátek a první sobotu v měsíci, termíny na svatby v roce 2024 nebudou rezervovány ani za poplatek ve dnech: 29. 3.–1. 4. 2024 včetně, 25.–28. 10. 2024 včetně, 20.–30. 12. 2024 včetně, ve dny, které jsou označeny jako státní svátky. Úředně určenou místností pro oddávání je obřadní síň Městského úřadu Slatiňany v budově radnice čp. 36.

Rada města rozhodla o zrušení stávajícího „Ceníku úhrad za úkony Pečovatelské služby Slatiňany“ a schválila nový „Ceník úhrad za úkony Pečovatelské služby Slatiňany“ s účinností od 1. ledna 2024.

Ceny za poskytování pečovatelské služby byly naposledy zvýšeny od 1. ledna 2021. Průměrné osobní náklady na pečovatelku jsou v současné době 225,34 Kč/hod. Tato částka je včetně zákonných odvodů. Další náklady na pečovatelky jsou např. za školení, za ochranné pracovní prostředky. Průměrný důchod 12/2020 činil 14 479 Kč, v současné době 6/2023 20 233 Kč. (zdroj Česká správa sociálního zabezpečení).

Aby byly pokryty zvýšené náklady klientů za poskytovanou pomoc, mohou si zažádat o příspěvek na péči. Na tuto skutečnost jsou při jednání se zájemcem o službu i během poskytování služby upozorňováni. V současné době je výše příspěvku v rozmezí od 880 Kč do 19 200 Kč dle stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby.

Klienti hradí výši úhrady za pečovatelskou službu podle skutečně spotřebovaného času nezbytného k zajištění úkonu (účtují se minuty). To znamená, že čas např. k přemístění pracovníka do domácnosti uživatele musí být již započítán do celkové částky

za provádění úkon, stejně tak i náklady na služební automobil sloužící k přemístění. Vyhláška MPSV č. 50k15/2006 Sb., stanovuje maximální výši úhrady za poskytování pečovatelské služby:

původní cena	nová cena	maximální možná výše dle zákona
• za pečovatelské úkony		
120 Kč/hod.	132 Kč/hod.	155 Kč/hod.
• za dovozkou oběda		
17 Kč	20 Kč	50 Kč
• praní a žehlení prádla s práškem na praní ve vlastnictví klienta		
50 Kč	60 Kč	90 Kč
• praní a žehlení prádla s práškem na praní ve vlastnictví pečovatelské služby		
55 Kč	65 Kč	90 Kč
• velký nákup, např. týdenní nákup, nákup ošacení a nezbytného vybavení domácnosti		
115 Kč	140 Kč	160 Kč

Rada města schválila provést na části pozemkových parcel č. 345/1 a 345/3 v kat. území Škrovád stavbu zařízení distribuční soustavy – kabelového vedení nn, které bude vybudováno společností ČEZ Distribuce, a. s. v rámci akce s názvem: „K_CR_Slatiňany_Svatojánská 40821-knn“, a schválila zřízení věcného břemene na části (cca 3 bm) pozemkových parcel č. 345/1 a 345/3 v kat. území Škrovád, které bude spočívat v právu společnosti ČEZ Distribuce, a. s., umístit, provozovat, opravovat, udržovat a provádět obnovu, výměnu a modernizaci zařízení distribuční soustavy.

Rada města odložila projednání pronájmu pozemku p.č. 482 v kat. území Slatiňany pro projekt vybudování Lesní mateřské školky. Předmětný pozemek je již od roku 2007 pronajatý fyzické osobě za účelem chovu ovcí. Nájemní smlouva je na dobu neurčitou s tříměsíční výpovědní lhůtou.

Rada města schválila zřízení pozemkové služebnosti na části pozemkové parcely č. 712/102 v kat. území Slatiňany, která bude spočívat v právu vlastníka inženýrské sítě zřídit, provozovat, udržovat a upravovat na předmětné pozemkové parcele stavbu inženýrské sítě, tj. vodovodního řádu a v právu vstupovat a vjíždět na před-

mětné pozemky za účelem provedení prohlídky, údržby nebo úprav předmětné stavby nebo její části.

Rada města v této souvislosti schválila uzavření smlouvy o zřízení služebnosti inženýrské sítě na části pozemkové parcely č. 712/102 v kat. území Slatiňany, pro stavbu vodovodu (v délce 11,65 bm).

Rada města schválila zřízení služebnosti inženýrské sítě na části (cca 5,2 bm) pozemkové parcely č. 80/2 v kat. území Škrovád, které bude spočívat v právu vlastníka a provozovatele inženýrské sítě (i případných právních nástupců) provozovat a udržovat na předmětných pozemkových parcelách stavbu veřejného osvětlení včetně jeho součástí, příslušenství a opěrných a vytyčovací bodů. Rada města dále schválila zřízení služebnosti inženýrské sítě na části (cca 3,6 bm) pozemkové parcely č. 86/5 v kat. území

Škrovád a na části (cca 3,8 bm) pozemkové parcely č. 74/5 v kat. území Škrovád.

Rada města schválila změnu provozní doby Sběrného dvora ve Slatiňanech, kdy se od 15. 11. 2023 do konce roku 2023 každou středu zkracuje o dvě hodiny, tj. do 16.00 hod.

Rada města schválila změnu provozní doby sběrného dvora mezi svátky, kdy bude sběrný dvůr uzavřen od 21. 12. 2023 do 31. 12. 2023, mimo čtvrtek 28. 12. 2023, kdy bude otevřeno od 7.30 do 12.00 hod.

Rada města schválila výjimku z vnitřní směrnice č.j.: MĚÚSI/00007/2020/RAD pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu města Slatiňany na akci „Dodávka ekonomického systému pro město Slatiňany“ a schválila uzavření smlouvy o poskytnutí práv k užívání software číslo: SML-02603/23 na dodávku ekonomické-

ho systému pro město Slatiňany s firmou ALIS, spol. s r.o., IČ: 00672416.

Rada města schválila uzavření smlouvy o poskytování hostingových služeb číslo: INS04043/1 s firmou ALIS, spol. s r.o., IČ: 00672416.

V různém seznámil starosta radu města s návrhem na trvalé uzavření pobočky České pošty v sobotu. Rada města nesouhlasila s trvalým uzavřením pobočky České pošty v sobotu.

Dále starosta informoval radu města o probíhajícím jednání o prodloužení povolení nakládání s odpadními vodami – od kanalizování místní části Kunčičky.

Rada města souhlasila s navýšením vstupného na Laskavé večery z 60 Kč na 100 Kč s účinností od ledna 2024.

*RM blíže okomentoval
Mgr. Vlastimil Peřina, radní*

■ MĚSÍC S PĚKNOU KNIHOU

Čtenáři naší knihovny nám poskytují dobré tipy a náměty na knihy, které si oblíbili a které by doporučili k přečtení i ostatním.

Ty, kteří nám svůj názor a odkaz na zajímavou a poutavou knižku ještě nezaslali, prosíme, aby si našli chvíličku a buď osobně, nebo prostřednictvím e-mailu (*knihovna@slatinany.cz*) tak kdykoliv učinili. My budeme mít větší množství výběru oblíbených titulů mezi vámi čtenáři a v každých Ozvěnách některé z nich uveřejníme.

Pro tento měsíc bychom chtěly nabídnout:

Robert Bryndza – Tíživé ticho
Patrik Hartl – Gazely

■ UZAVŘENÍ KNIHOVNY A INFOCENTRA V LEDNU 2024

Omlouváme se všem návštěvníkům, ale z provozních důvodů bude v knihovně a infocentru

*v pátek 26. ledna po celý den zavřeno
* ve středu 31. ledna otevřeno až od 15 hodin
Děkujeme za pochopení!

■ KNIHOVNA NA KONCI ROKU 2023

Poslední výpůjčka v knihovně v roce 2023 ve čtvrtek **21. prosince do 11 hodin.**

Poté se na Vás budeme opět těšit ve známou pracovní dobu.

Veselé Vánoce a šťastný nový rok!!!

■ SOKOLOVÉ DĚKUJÍ

O vybudování slatiňanské sokolovny se zasloužilo především **Družstvo pro zbudování sokolovny ve Slatiňanech**. Bylo založeno v roce 1925, skládalo se z členů Sokola a jeho cílem bylo zajištění prostředků a následná výstavba sokolovny. To se podařilo po jedenáctiletém úsilí. V souladu s projektem, který zdarma vypracoval stavitel br. Gustav Schmoranz, byl v roce 1935 položen základní kámen a za 10 měsíců v 1936 byla slatiňanská sokolovna slavnostně uvedena do provozu. Od té doby byla činnost Sokola dvakrát dlouhodobě zakázána včetně zabavení majetku. Po nepříjemných tahanicích v roce 1994 byla sokolovna vrácena sokolům, a ne v dobrém stavu. Vlastní prostředky a další, za které jsme nesmírně vděční, získané od města, Píppichovy župy a MŠMT, stačily pokrýt činnost a provoz. Sokolovna však potřebovala další nemalé prostředky na nezbytné opravy a investice. Pomoc přišla z Pardubického kraje, který nám pokryl 70% nákladů, a tak jsme jen

v posledních letech mohli uskutečnit vnitřní opravy, opravy rovných střech a zateplení stropů. Náklady se vyšplhaly do statisíců. **Bez pomoci Pardubického kraje by již sokolovna nebyla provozuschopná.** Vážíme si této pomoci a moc za ni děkujeme.

M. Lebduška

■ MIKULÁŠ CHODIL I V DPS SLATIŇANY

Předvečer svátku sv. Mikuláše má naše kultura spojený s návštěvou této tajemné postavy v rodinách s dětmi. Ale letos zavítal tento milý host nejen k dětem. Také všichni obyvatelé DPS našli u svých dveří nadílku. Tato milá pozornost nás zahřála – vždyť v srdci zůstáváme všichni dítětem. Děkujeme Městu Slatiňany a panu starostovi. Za obyvatele Domu s pečovatelskou službou Slatiňany

Zdeňka Řehořová

KARNEVAL

zve všechny děti na

**V neděli 14. ledna 2024
od 15:00 do 17:00 hodin
v Sokolovně ve Slatiňanech**

Přijďte si zatancovat, zasoutěžit a zúčastnit se soutěže o nejlepší masku.

Vstupné: dobrovolné

Lučivko © 2010

JAK SPRÁVNĚ STANOVIT POPLATEK ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD?

Stanovení výše poplatku za komunální odpad by mělo být odvislé zejména od způsobu nakládání a množství vytríděného odpadu. Čím více občané třídí odpad, tím fakticky snižují náklady na jeho likvidaci a skládkování, a tudíž šetří peníze rozpočtu města, tedy nás všech. Proto jsme se způsobem nakládání s odpady intenzivně zabývali už v roce 2019 a v roce 2020 jsme zavedli svoz dům od domu, a to nejdříve plastů a později i papíru. Hlavním cílem tohoto opatření bylo zvýšit komfort občanů třídít odpad a zároveň ulevit přeplněným kontejnerům. Dalším záměrem bylo zavést bonusování občanů dle množství vytríděného odpadu a odměnit jejich zodpovědný přístup snížením poplatku za komunální odpad a zároveň motivovat další, kteří dosud netřídí. Tento model úspěšně funguje např. v Letohradu a jiných městech, odkud jsme si vzali inspiraci.

Na výši poplatku za popelnici má také vliv, jak kvalitně je provedeno výběrové řízení na svozové firmy a jaké jsou vysoutěžené ceny za likvidaci odpadů. V roce 2020 byla soutěž kvalitně připravena včetně zafixovaných cen, a proto svozové náklady našeho města byly nižší v porovnání s některými jinými městy a tím pádem i poplatek občanů za popelnici. Zároveň svozové firmy jsou pevně vázány smlouvou dle podmínek soutěže do konce roku 2024 a nejsou vypověditelné vyjma situace, kdy by k porušení smluv došlo ze strany města. U dlouhodobých smluv vždy obě smluvní strany nesou určité riziko, ale i výhody takového kontraktu. Právě dlouhodobost generuje jistotu trvajících

závazku, ale zároveň také jistotu odběru dané služby.

O to více jsem překvapen, že vedení města vyšlo vstříc společnosti AVE CZ s žádostí o zvýšení cen za svoz komunálního odpadu se zdůvodněním růstu svých nákladů. Město dle podmínek soutěže nemuselo přistoupit na zvýšení cen za svoz a bát se ukončení smlouvy ze strany AVE CZ, jelikož ukončit smlouvu by mohla jen v případě zániku své podnikatelské činnosti, což u této společnosti nepřipadá v úvahu. Nechápu vstřícnost radnice vůči AVE CZ i z toho důvodu, kdy po městu nyní požadují nemalé finanční prostředky za instalaci zařízení na svá vozidla, pokud by město chtělo vážit popelnice, aby občané platili za skutečně vyprodukované množství odpadu.

Dodatek, který schválila současná Rada města s AVE CZ, zatíží ve formě závazků rozpočet města, resp. nás občanů min. o 350 tis. Kč. Toto rozhodnutí bylo přijato i v případě firmy Granplast, která sváží tříděný odpad a kde byly též vysoutěženy pevné ceny bez možnosti vypovědět smlouvu. Tento dodatek stál nás daňové poplatníky dalších 405 tis. Kč. Celkové zatížení města uzavřenými dodatky činí 755 tis. Kč, tj. 180,- Kč na jednoho občana. Na zájmovém jednání zastupitelstva nám bylo sděleno panem radním Mgr. Peřinou, který má v gesci odpadové hospodářství, že by poplatek občana za popelnici dle jeho měl vzrůst o 100,- Kč (viz zápis z jednání ZM). Je škoda, že se externí firmě zadává analýza na stanovení poplatku za svoz odpadu, aniž by vedení města mělo po ruce vlastní koncepci nakládání

s odpady. Zastupitelstvo tak posunulo již potřeby Radě města závazný termín předložení koncepce řešení odpadového hospodářství do konce listopadu. Avšak dne 30. 11. byla zaslána zastupitelům pouze analýza k plánované změně poplatku, nicméně opětovně dle platného usnesení zastupitelstva nebyla předložena vedením města koncepce nakládání s odpady. V zaslanych materiálech pro jednání zastupitelstva, které se bude konat dne 13. 12. je uvedeno, že Rada města navrhuje zvýšit poplatek za popelnici z původních 800,- Kč již na 960,- Kč/ osoba, což v případě čtyřčlenné domácnosti činí 3 840,- Kč. Zvýšení poplatku je tak zhruba ve výši výdajů v souvislosti s přijetím dodatků ke smlouvám přepočtených na jednoho obyvatele.

Když už došlo k zatížení rozpočtu minimálně o 755 tis. Kč týkající se svozu odpadů, tak by se měly v první řadě hledat provozní úspory v rozpočtu. Lze škrtnat či snižovat mnohé položky rozpočtu a v této nelehké době se uskromnit, a to např. v položkách pohoštění za jednotlivé kapitoly je v návrhu rozpočtu na rok 2024 celkem 155 tis. Kč, na nákup služeb na kulturní akce přes 1 mil. Kč a dalších 127 tis. Kč za věcné dary v oblasti kultury, atd. Jak je vidět, rezervy jsou. Uvidíme, zda většina zastupitelů bude mít odvalu k provozním škrtnům rozpočtu.

Na závěr mi dovolu, vážení spoluobčané, abych vám do nového roku popřál hlavně pevné zdraví, potřebné štěstí, lásku a mnoho sil v této nelehké době.

Ing. Stanislav Štátný, zastupitel

O ODPADECH A PLATBÁCH

Ve Slatiňanech, podobně jako v naprosté většině obcí v ČR, poplatky vybrané od občanů na svoz a likvidaci odpadu nepokryjí skutečné náklady a město na systém odpadového hospodářství každoročně doplácí nemalé finanční částky. V řadě jiných zemí je dáno přímo zákonem, že občané se plně podílejí na platbě za likvidaci jimi produkovaných odpadů. Takováto právní úprava zároveň ruší prostor pro populistické „hrátky“ s nastavením výše poplatku. V této souvislosti je nutné si uvědomit, že čím více finančních prostředků musí obec vložit do odpadového hospodářství k dorovnání nákladů, tím méně může investovat do jiných potřebných projektů.

Zatímco za elektřinu, plyn nebo vodu platíme dodavatelem stanovenou cenu, u odpadů stále u mnohých lidí přetrvává pocit, že likvidace jimi vyprodukovaného odpadu je starostí obce. Je třeba si uvědomit, že v případě poplatku za odpad nejde o jakýsi imaginární povinný poplatek, ale jde o platbu za službu, kterou zajišťuje město. Jak při současné právní úpravě zajistit, aby

byli lidé motivováni ke snižování produkce odpadů? Alternativou k současné úpravě, kdy ve Slatiňanech platíme poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, je systém se stanovením různého výsokého poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věci na základě kapacity soustředovacích prostředků. Tedy například podle objemu popelnice a frekvence jejího vyvážení.

Protože současná vedení města považuje rozhodnutí mezi těmito dvěma systémy za velmi zásadní otázku, zadalo si zpracování analýzy jejich výhod a nevýhod odbornou firmou, která pro naše město zajišťuje plány odpadového hospodářství a má v této oblasti rozsáhlé dlouholeté zkušenosti a místní znalosti. Finanční náklady na pořízení analýzy byly 12 000,- bez DPH. Koncepce budoucího režimu likvidace odpadů spolu s touto analýzou byla koncem listopadu předložena zastupitelům k prostudování a je předpoklad, že na březnovém zasedání bude rozhodováno, zda se systém platby bude v našem

městě měnit. V případě schválení systému poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věci na základě kapacity soustředovacích prostředků by jeho aplikace přicházela v úvahu od roku 2025 a v druhé polovině roku 2024 by tak byl dostatek časového prostoru pro přípravu jeho zavedení.

V roce 2024 bude v každém případě ještě platit současný princip poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Až po uzavření tohoto čísla Ozvěn Slatiňan bude na prosincovém zastupitelstvu rozhodováno o navýšení ročního poplatku z 800,- Kč na 960,- Kč pro rok 2024. I v případě schválení navýšení však bude město stále doplácet částku 1 605 000,- Kč z městského rozpočtu na zajištění likvidace vyprodukovaných odpadů. V této souvislosti stojí za zmínku, že výše poplatku v našem městě nijak nevybočuje v porovnání s okolními obcemi (Chrudim 1000,- Kč, Chrást 1000,- Kč, Skuteč 800,- Kč, Heřmanův Městec 900,- Kč).

V jiném článku tohoto čísla, který se věnu

je stanovení výše poplatku za komunální odpad, zpochybňuje jeho autor s notnou dávkou manipulativních technik skutečnost, kdy město uzavřelo s firmami AVE CZ a Granplast dodatky ke smlouvám, spočívající v navýšení vysoutěžených plateb za svoz komunálního, resp. tříděného odpadu. Na vysvětlenou je třeba uvést, že tomu předcházela celá řada jednání s těmito firmami. Jejich cenové nabídky byly připravovány v roce 2019, kdy nikdo nemohl předvídat důsledky pandemie koronaviru, eskalace konfliktu na Ukrajině a energetické krize. To vše se firmám promítlo do podstatného zvýšení nákladů za pohonné hmoty a údržbu svozových vozidel, jakož i do mzdových nákladů. Výsledné na-

výšení cen bylo nakonec výrazně nižší, než ve svých žádostech firmy navrhovaly. Pro odstranění jakýchkoli pochybností je třeba uvést, že navýšení cen bylo v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek dle postupu podle ustanovení § 222. Jedním z argumentů pro navýšení cen bylo i to, že v případě ukončení spolupráce s těmito společnostmi by bylo nutné vypsání nového zadávacího řízení za ceny, které jsou v současném odpadovém hospodářství podstatně vyšší. Zároveň k obdobnému navýšení plateb pro tyto firmy přistoupily i další okolní obce, některé dokonce opakovaně v průběhu dvou let.

Autor zmíněného článku dále populisticky navrhuje úspory v kapitolách rozpočtu

pohoštění, věcné dary v oblasti kultury a nákup služeb na kulturní akce. Přitom skutečně vynaložené prostředky za pohoštění a věcné dary byly po odečtení inflace a s přihlédnutím k všeobecnému nárůstu cen potravin v době, kdy byl tento autor ve vedení města v roce 2022, obdobné.

V případě položky nákup služeb na kulturní akce ať si každý čtenář udělá svůj názor, zda je nyní rozpočtovaná částka pro rok 2024 ve výši 1 065 000,- Kč (což je 0,76% z celkových navrhovaných výdajů rozpočtu 139 945 200,- Kč) pro město, ve kterém žijeme, lepší nebo horší vizitkou, než částka 416 900,- Kč, rozpočtovaná na kulturu v roce 2022.

Mgr. Vlastimil Peřina, radní

■ A OPĚT SE VE SLATIŇANECH ODDÁVALO NA RŮZNÝCH MÍSTECH

Stalo se již pravidlem informovat čtenáře v lednových Ozvěnách Slatiňan o průběhu „svatebního roku“, tentokrát roku 2023. Oproti roku 2022, kdy pocovidové období přivedlo do Slatiňan 102 párů za účelem uzavření manželství, jsme zaznamenali pokles počtu svateb v roce 2023 na konečné číslo 72.

Co do místa konání obřadů „zvítězil“ zámek a přilehlý zámecký park s počtem 22 obřadů, druhé nejpočetnější místo byla Restaurace Obora Trpišov s 16 obřady, na třetí příčku se dostalo stále více oblíbené Nové Místo s počtem obřadů 10, 6 párů si řeklo své ano u restaurace Monaco a stejný počet 6 na návrší Vrchlického, radnici využilo k uzavření sňatku 5 párů, 2 svatby se konaly ve Školícím středisku PČR a rovněž 2 v kostele sv. Martina, po jednom obřadu bylo v Mysliveckém domě, ve venkovních prostorách místní sokolovny a na zahradě rodinného domu. Z celkového počtu bylo 6 sňatků církevních, nekonají se vždy v kostele, ale i na jiných místech. Na tomto místě chceme poděkovat zaměstnancům zámku i pronajímatelům a zaměstnancům jiných jmenovaných míst za skvělou spolupráci a přípravu na úřední část svatby.

Církev byla zastoupena Římskokatolická a Českobratrská církev evangelická.

Cizinci byli v letošním roce 4 občané Slovenské republiky, což je oproti předešlým letům malá rozmanitost.

Z celkového počtu 144 snoubenců uzavíra-

lo sňatek devět mužů a stejně i devět žen již podruhé.

Největší zájem je o termíny v měsících červen, červenec, srpen a září. Nejvíce svateb bylo překvapivě v září, a to 16. Poslední roky je zájem i o květnové termíny, takže v květnu 2023 uzavřely manželství ve Slatiňanech 4 páry. Naopak nejméně populární jsou měsíce leden, únor a prosinec.

Sňatky jsou uzavírány převážně v sobotu, na druhém místě je pátek. Ale i v roce 2023 si někteří snoubenci vybrali pro svůj „velký den“ pondělí, středu i čtvrtek.

V minulých letech bylo někdy v jeden den za sebou i sedm satebních obřadů. V tomto roce se termíny rozptýlily a nejvíce v jeden den byly tři obřady.

Jak jsme předpokládali, bylo v roce 2023 svateb ve Slatiňanech méně než předešlý rok. Od 1. října 2023 rezervujeme termíny na rok 2024 a bude pro nás překvapením, jaký bude další „svatební rok“ matriky ve Slatiňanech. Dle novely zákona o matrikách, která by měla být účinná od 1. 1. 2024, nás čekají některé změny, mimo jiné bude moci být usku- tečně vstup do registrovaného partnerství nově u všech matričních úřadů (dosud jen u registrujících matričních úřadů).

Pokud plánujete uzavřít manželství v roce 2024 ve Slatiňanech, neváhejte a na matrice si rezervujte termín. Informace k termínům satebních obřadů naleznete na webových stránkách města Slatiňany.

Rády Vám také poskytneme informace na tel. 469 660 240, 469 660 235.

Na naší matrice můžete dále zařídit uznání otcovství, změnu příjmení, osvědčení k církevnímu sňatku, vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství, přihlášení trvalého pobytu, zrušení trvalého pobytu, výlep plakátu, hlášení městského rozhlasu, příspěvky či inzerci v Ozvěnách Slatiňan, záležitosti týkající nájmu hrobového místa, uhrazení poplatků v pokladně apod. V systému Czech Point vám zařídíme výpisy z rejstříku trestů, obchodního, či živnostenského rejstříku, záležitosti datových schránek, provedeme konverzi a některé další agendy, ověříme vám podpis nebo listinu.

V nadcházejícím roce přejeme všem hlavně hodně zdraví, štěstí a pohody. Rády Vaše záležitosti na matrice vyřídíme.

M. Kolouchová, I. Osinková, matrikářky

■ KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V MĚSÍCI LEDNU A ÚNORU 2024

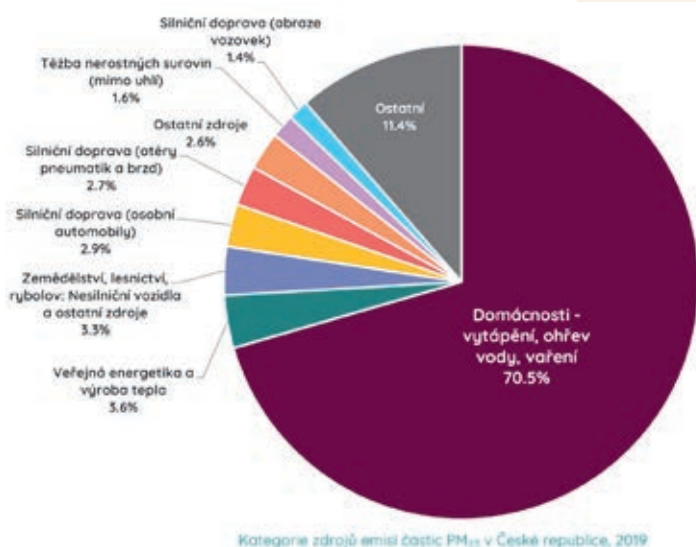
DATUM KONÁNÍ		NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ
18. 1. 2024	19 hodin	Cestovatelský večer Lesk a bída Madagaskaru – Vladimíra Loydová	Společenský dům
27. 1. 2024	20 hodin	11. Městský ples	Sokolovna Slatiňany
17. 2. 2024	15 hodin	Kouzelnická show Jakuba Bílka	Společenský dům

Za RR, M. Kolouchová

TOP TAK, JAK CHCEŠ, ABY TOPIL TVŮJ SOUSED

Jak moc „jiný“ vzduch dýcháme v topné a netopné sezóně? Jak velkou roli hraje, v čem, čím a jak topíme? Jak velký vliv na naše zdraví má kouř ze sousedova komína? Nebo to zkusme otočit, jak moc ovlivňují já sám svými topnými návyky kvalitu ovzduší v naší obci? Kvalita ovzduší se v České republice neustále zlepšuje. Přesto, a to především v zimě, nemůžeme prohlásit, že dýcháme čistý vzduch. Většina populace má velmi zkrácené povědomí o tom, co má jaký vliv na kvalitu ovzduší. Mýty typu „na venkově je čistý vzduch“ nebo „čím větší komín, tím větší znečištění“ jsou zažrány v našem povědomí po generace, předávány z otce na syna snad již od průmyslové revoluce, kdy to ještě pravda byla. Z dat ČHMÚ je zřejmé, že kvalita vzduchu v malých obcích s velkým podílem vytápění tuhými palivy, a to především v topné sezóně, je výrazně horší než ve městech.

Jak je na tom tedy během topné sezóny ovzduší ve Slatiňanech? Nevíme, protože tu kvalita ovzduší nikdy měřena nebyla. Data lze pouze interpolovat z měřících stanic ČHMÚ, kterých v našem okolí není mnoho, lokální zkrácení bude oproti modelu značné. Při hodnocení vlivu místního vytápění na stav ovzduší se standardně monitorují prашné částice PM_{10} a $PM_{2.5}$. PM (= particulate matter) jsou prachové částice a index za tím udává velikost částic v mikrometrech. Pro představu lidský vlas má průměr kolem 70 mikrometrů, tzn. částice PM_{10} má 7x menší průměr, lidským okem je tedy neviditelná. Proč měříme zrovna PM_{10} a $PM_{2.5}$? Jednoduše řečeno PM_{10} jsou částice, které se dostávají do horních cest dýchacích, $PM_{2.5}$ do dolních cest dýchacích. Nejspíš většinu čtenářů překvapí, že celorepublikově se vytápění, ohřev vody a vaření v domácnostech podílí na znečištění ovzduší v případě prашných částic PM_{10} z 55%, v případě $PM_{2.5}$ z více než 70%. Pro $PM_{2.5}$ viz obrázek níže.

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav

Smokemanovo desatero správného topiče

Jeden večerní zátop špatným palivem ve starém kotli v rodinném domku s nízkým komínem dokáže na dlouhé hodiny zamořit obec mnohonásobně víc než jakákoliv velká elektrárna či spalovna. Takzvaná „ostravská briketa“, tj. PET lahev nacpaná odpadem nebo čímkoliv, „co dům dal“ již sice (snad) dnes nepatří mezi běžný materiál na zátop, přesto by asi mnohých z nás překvapilo, co vše stále v kamnech končí. Mnohdy stačí letmý pohled na kouřící komín nebo nádech štiplavého kouře a hned je zřejmé, že topič nepoužil brikety, minimálně 2 roky vysušené dřevo nebo kvalitní uhlí. Lidské návyky mají značnou setrvačnost, změna dá hodně práce a trvá často mnoho generací, než se dostaví. Na druhou stranu, je-li motivace, může být změna i poměrně rychlá. V mých dětských 80. letech šel všechen odpad na sídlišti do jedné popelnice. Normální bylo netří-

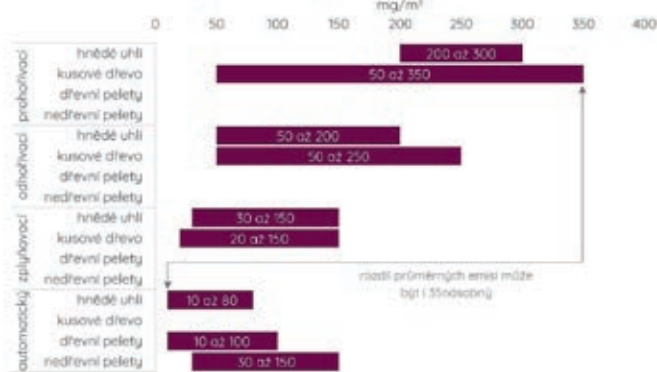
dit. Dnes je normální třídít a velká většina z nás bez ohledu na věk či sociální status to alespoň do nějaké míry dělá, a to i přesto, že k tomu není až na výjimky (pár korun za papír nebo železo) žádná ekonomická pobídka. Třídění se během 30 let stalo normou. Bylo by skvělé, kdyby stejná změna potkala i náš vztah ke vzduchu, který dýcháme. Stejně jako používáme popelnice na tříděný odpad a neházíme plechovky do křoví, tak zatápějme s rozumem a ve správných kamnech. Problémem není ani tak neochota měnit staré návyky, vždyť kdo z nás rád dýchá smradlavý vzduch? Problém tkví spíše v neinformovanosti, jednoduše si nejsme vědomi toho, jak velký vliv naše topení na kvalitu ovzduší v obci kolem nás má. Kde se dozvědět víc? Jako krok 1 zkuste Smokemanovo desatero správného topiče. Napište do Googlu nebo YouTube vyhledávače „Smokeman“ a hned na prvním odkazu naleznete vše podstatné. Pusťte si jeho desatero a zkuste ho aplikovat na své topné návyky.

Výměna kotlů

Staré kotle I. a II. emisní třídy se na znečištění ovzduší podílejí nejvíce, jejich výměna je zcela zásadní. Naproti tomu jde legislativa, neboť provozování těchto kotlů nebude od 1.9.2024 povoleno. Je potřeba si uvědomit, že jeden nevyhovující kotel dokáže poslat do ovzduší stejné množství prachu jako 35 domů s kvalitním kotlem a topivem. V grafu níže si můžete prohlédnout porovnání množství emisí tuhých znečišťujících látek dle typu paliva a typu kotle. Obecně platí, čím jednodušší konstrukce kotle, tím nižší pořizovací náklady. Moderní (a dražší) automatické kotle však nejen produkují výrazně méně emisí, ale nabízí také vyšší komfort vytápění, kdy není vyžadována tak častá obsluha a lépe lze regulovat teplotu vytápěného prostoru.

Průměrné emise tuhých znečišťujících látek (TZL)

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav

Každý vyměněný kotel stejně jako každý polepšený palič (!) se počítají, oboje znamená mnohem větší úlevu pro slatiňanskou dýchací soustavu, než byste nejspíše očekávali. Pokud z nějakého sousedského komína jde zjevně nepatřičný smrad, většina z nás jen přidá do kroku, zavře okno nebo pokrčí rameny. Osvěta a na ni navazující osobní zodpovědnost hrají však v tématu čistoty ovzduší zásadní roli, protože málokterý aspekt (ne)kvality života v obci dokáže mít jeden každý z nás tak výrazně v rukou jako právě čistotu ovzduší. A přitom není nic přirozenějšího pro organismus než dýchat. Pojďme se tedy zasadit o to, aby byl vzduch okolo nás co nejčistší. Pojďme topit tak, jak chceme, aby topil náš soused. *Pozn.: Tzv. kotlíková dotace je stále více než aktuální téma. O možnosti dotace na výměnu kotlů rádi podají více informací pracovníci příslušného odboru Městského úřadu Slatiňany.*

Ondřej Svačinka

Harmonogram svozů 2024

☀️ Období od 3.6.–1.9. a 16.12.–29.12.

❄️ Období od 1.1.–2.6. a 2.9.–15.12.

🗑️ Směsný odpad 🗑️ Plasty 🗑️ Papír

Oblast A

☀️ Lichý týden	🗑️ Út	🗑️ -	🗑️ -
☀️ Sudý týden	🗑️ Út	🗑️ Pá	🗑️ Pá
❄️ Lichý týden	🗑️ Út	🗑️ -	🗑️ -
❄️ Sudý týden	🗑️ -	🗑️ Pá	🗑️ Pá

Oblast B

☀️ Lichý týden	🗑️ Po	🗑️ -	🗑️ -
☀️ Sudý týden	🗑️ Po	🗑️ Pá	🗑️ Pá
❄️ Lichý týden	🗑️ Po	🗑️ -	🗑️ -
❄️ Sudý týden	🗑️ -	🗑️ Pá	🗑️ Pá

Zpracoval Ing. Vít Steklý

Přehled týdnů

1.	1.1. – 7.1.	🗑️	17.	22.4. – 28.4.	🗑️	35.	26.8. – 1.9.	🗑️
2.	8.1. – 14.1.	🗑️ 🗑️	18.	29.4. – 5.5.	🗑️ 🗑️	36.	2.9. – 8.9.	🗑️ 🗑️
3.	15.1. – 21.1.	🗑️	19.	6.5. – 12.5.	🗑️	37.	9.9. – 15.9.	🗑️
4.	22.1. – 28.1.	🗑️ 🗑️	20.	13.5. – 19.5.	🗑️ 🗑️	38.	16.9. – 22.9.	🗑️ 🗑️
5.	29.1. – 4.2.	🗑️	21.	20.5. – 26.5.	🗑️	39.	23.9. – 29.9.	🗑️
6.	5.2. – 11.2.	🗑️ 🗑️	22.	27.5. – 2.6.	🗑️ 🗑️ 🗑️	40.	30.9. – 6.10.	🗑️ 🗑️
7.	12.2. – 18.2.	🗑️	23.	3.6. – 9.6.	🗑️	41.	7.10. – 13.10.	🗑️
8.	19.2. – 25.2.	🗑️ 🗑️	24.	10.6. – 16.6.	🗑️ 🗑️ 🗑️	42.	14.10. – 20.10.	🗑️ 🗑️
9.	26.2. – 3.3.	🗑️	25.	17.6. – 23.6.	🗑️	43.	21.10. – 27.10.	🗑️
10.	4.3. – 10.3.	🗑️ 🗑️	26.	24.6. – 30.6.	🗑️ 🗑️ 🗑️	44.	28.10. – 3.11.	🗑️ 🗑️
11.	11.3. – 17.3.	🗑️	27.	1.7. – 7.7.	🗑️	45.	4.11. – 10.11.	🗑️
12.	18.3. – 24.3.	🗑️ 🗑️	28.	8.7. – 14.7.	🗑️ 🗑️ 🗑️	46.	11.11. – 17.11.	🗑️ 🗑️
13.	25.3. – 31.3.	🗑️	29.	15.7. – 21.7.	🗑️	47.	18.11. – 24.11.	🗑️
14.	1.4. – 7.4.	🗑️ 🗑️	30.	22.7. – 28.7.	🗑️ 🗑️ 🗑️	48.	25.11. – 1.12.	🗑️ 🗑️
15.	8.4. – 14.4.	🗑️	31.	29.7. – 4.8.	🗑️	49.	2.12. – 8.12.	🗑️
16.	15.4. – 21.4.	🗑️ 🗑️	32.	5.8. – 11.8.	🗑️ 🗑️ 🗑️	50.	9.12. – 15.12.	🗑️ 🗑️
			33.	12.8. – 18.8.	🗑️	51.	16.12. – 22.12.	🗑️
			34.	19.8. – 25.8.	🗑️ 🗑️ 🗑️	52.	23.12. – 29.12.	🗑️ 🗑️ 🗑️

Oblast B

Legenda hnízd

- Plast, nápoj. kartony
- Sklo směsné / bílé
- Papír
- Kov
- Textil
- Jedlé oleje a tuky
- Elektroodpad
- Kompostárna
- Sběrný dvůr

Oblast A

Oblast B

Oblast A

Kunčič

Kochánovice

Trpišov

Skrovád

Za senikem

Borek

■ ÚDRŽBA MĚSTA VERSUS ZASNĚŽENÁ ROMANTIKA

Vážený spoluobčané,
Významný příděl sněhu, který zasypal na přelomu listopadu a prosince nejen naše město, potěšil jistě všechny děti, ale spouště dospělých nadělal vrásky. Někteří hejtmané museli dokonce vyhlásit na území svých krajů kalamiťní stav. Nejexponovanější místo údržby země, dálnice D1, po dobu 11 hodin stála úplně. V našem městě nebyla situace naštěstí tak dramatická, nicméně na poměry naší oblasti napadlo sněhu dost. Při rozběhu údržby města se bohužel naplnila obava z technického stavu hlavního stroje, staré čítké multikáry, která se odmítla na práci podílet. Za pomoci zapůjčené techniky a využití smluvních subjektů se navzdory situaci podařilo rychle zprůjezdit všechny páteřní komunikace a udržovat je po celou dobu v přijatelném stavu. Zároveň probíhalo odklizení sněhu z většiny chodníků. Postupem času došlo i na všechny ostatní. Vzhledem k tomu, v jak krátkém časovém úseku napadlo tak velké množství sněhu, zvládla naše údržba úklid jako jakékoliv horské středisko. Tímto bych rád všem zaměstnancům údržby pod vedením pana Víška, kteří v době, kdy jsme obdivovali zasněženou krajinu, se sněhem zápolili, poděkoval. Určitě se našly lokality, kde byl sněh odklizen až po nějaké době, ale to se prostě za takové situace stává. Jménem údržby se občanům, kterým to způsobilo vážnější komplikace, dodatečně omlouvám. Zároveň se potvrdila potřeba nákupu nového komunálního vozu. Děkuji vám za shovívavost a přeji vám všem klidné dny.

Ing. Martin Harsa, místostarosta města

Foto: Pavel Račák

■ PEČOVATELSKÁ SLUŽBA SLATIŇANY

Ceník úhrad za úkony Pečovatelství služby Slatiňany

Rada města Slatiňany projednala a schválila dne 13. listopadu 2023 návrh nového ceníku služeb. Nově upravené ceny jsou v souladu s příslušnými právními předpisy – prováděcí předpis vyhlášky č. 505/2006 Sb., v platném znění k zákonu o sociálních službách č. 108/2006 Sb. Nový ceník pečovatelské služby nabývá platnosti 1. ledna 2024. Úhrada za poskytovanou službu je stanovena podle skutečně spotřebovaného času nezbytného k zajištění daného úkonu. Pokud poskytování služby, včetně času nezbytného k zajištění úkonu, netrvá celou hodinu, výše úhrady se poměrně krátí.

Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu

- pomoc a podpora při podávání jídla a pití	132 Kč/ 1 hod.
- pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek	132 Kč/ 1 hod.
- pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním prostoru	132 Kč/ 1 hod.
- pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík	132 Kč/ 1 hod.

Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu

- pomoc při úkonech osobní hygieny	132 Kč/ 1 hod.
- pomoc při základní péči o vlasy a nehty	132 Kč/ 1 hod.
- pomoc při použití WC	132 Kč/ 1 hod.

Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy

- pomoc při přípravě jídla a pití, příprava a podání jídla a pití	132 Kč/ 1 hod.
- dovoz nebo donáška jídla Slatiňany, Presy, Škrovád, Kunčič, Trpíšov, Kochánovice, Podhůra	20 Kč/ oběd

Pomoc při zajištění chodu domácnosti

- běžný úklid a údržba domácnosti	132 Kč/ 1 hod.
- pomoc při zajištění velkého úklidu domácnosti (sezónní úklid)	132 Kč/ 1 hod.
- údržba domácích spotřebičů	132 Kč/ 1 hod.
- donáška vody	132 Kč/ 1 hod.
- topení v kamnech včetně donášky a přípravy topiva, údržba topných zařízení	132 Kč/ 1 hod.
- běžné nákupy a pochůzky	132 Kč/ 1 hod.
- velký nákup	140 Kč/ úkon
- praní a žehlení osobního a ložního prádla	60–65 Kč/ 1 kg

Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

- doprovázení dospělých do školy, školského zařízení, zaměstnání, k lékaři, na orgány veřejné moci a instituce poskytující veřejné služby a doprovázení zpět	132 Kč/ 1 hod.
--	----------------

Fakultativní služby

- doprava služební vozidlem	8 Kč/ 1 km
- dohled nad léčebným režimem	132 Kč/ 1 hod.
- zapůjčení kompenzační pomůcky	10 Kč/ den

Klienti provádí platbu v hotovosti, prostřednictvím pověřeného pracovníka pečovatelské služby oproti stvrzení o platbě.

Mgr. I. Čápková Tušicová, vedoucí PS

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

Na první adventní neděli se v podvečer sešly stovky lidí v parčíku před Základní školou. Slatiňany nemají náměstí, tak by se toto místo mohlo stát centrem města uprostřed dlouhé třídy T. G. Masaryka, které je dobře dostupné i starším občanům. Díky blízkosti základní školy i základní umělecké školy zde bývá velmi živo. Proto právě tady byla zahájena tradice rozsvícení vánočního stromu.

Program zahájila slavnostní fanfára žestového kvarteta ZUŠ Slatiňany pod vedením pana učitele Pavla Herzoga. Následoval tanec andělů se světelnými křídly a zpěv pěveckého sboru Zvoneček Jany Sychrovské. Poté se do mrazivého a typicky zimního počasí rozsvítila ohnivá show, kterou předvedli členové spolku Bzuk. Ty můžete potkat při nejrůznějších akcích pro děti (čarodějnice, Mikuláš, pořádají také tábor pro děti). Jsou to nadšenci a dobrovolníci a řada členů bydlí ve Slatiňanech.

Program zakončily dvě krásné písně v podání žestového kvarteta, které se překvapivě objevilo v oknech školy. Věřím, že si to přítomní užili, i když příští rok by si účinkující zasloužili pódium a dobré ozvučení. Postupně to budeme zdokonalovat.

Poděkování

Krásný smrk darovala rodina Linhartova a pokácel pan Lukáš Jančík, kterým tímto děkujeme. Děkujeme všem, kteří na adventní neděli přišli účinkovat a dělat ostatním radost. Děkujeme i těm, kteří připravovali občerstvení. Děkujeme údržbě města a panu Renému Braiterovi za pomoc s instalací vánočního stromu. Děku-

jeme všem a hlavně dobrovolníkům (včetně pana školníka), kteří pomohli tuto akci zrealizovat. Díky Davidu Svobodovi, že mrznul a fotil. Možná se zdá toho děkování zbytečně mnoho, ale neberu ochotu a nadšení jako samozřejmost.

Šťastný nový rok a těším se společně s pracovníky knihovny, infocentra a Švýčárny na další společné akce.

Jana Švecová, radní

ADVENT NA DPS

Po několika letech nás s přednáškou na téma „Obezřetný senior a kybernetická bezpečnost“ navštívil příslušník Policie České republiky prap. Bc. Radek Bendakovský. Děkujeme za zajímavé vyprávění, za kalendáře a další užitečné dárky.

Předvánoční čas na DPS nám opět zpříjemnila JUDr. Hana Mikánová, tentokrát s vyprávěním na téma „Tajemství slatiňanských domů“. Zhlédli jsme spoustu historických fotografií Slatiňan a dozvěděli se zajímavé informace o jednotlivých významných domech a jejich obyvatelích. Velice se těšíme na druhou část přednášky a opravdu si moc vážíme paní doktorky, která nám věnuje svůj čas a energii.

Pod vedením paní Řehořové jsme si povyprávěli o našich pracovních i životních cestách. Dozvěděli jsme se spoustu zajímavého o řemeslech a zaměstnáních v historickém kontextu.

Společně s místními skauty jsme si vyrobili vánoční dekorace.

Vydali jsme se do nedalekého Heřmanova Městce na výstavu betlémů v Galerii Dvojdomek, kde byly k vidění betlémy z nejrůznějších materiálů.

Několik dní po společné oslavě svátků a narozenin následovala i tradiční vánoční besídka, kterou pořádá každoročně Město Slatiňany. Navštívil nás pan starosta Ing. Jan Brůžek a členové Svazu diabetiků Slatiňany pod vedením paní Olgy Slachové. Poslechli jsme si vánoční hudbu a koledy dětí ze ZUŠ Slatiňany.

Na začátku nového roku chceme poděkovat učitelkám a žákům místních škol, kteří nás pravidelně navštěvují a vystupují na našich společných akcích. Jedná se o Základní uměleckou školu Slatiňany, Školní družinu při místní základní škole, Mateřskou školu Slatiňany, Mateřskou školu Děvčátka Momo a skauty.

ARCHITEKTONICKOU PÝCHU MĚSTA REPREZENTUJE HLAVNÍ BUDOVA ŠKOLY, DÍLO MÍSTNÍ STAVITELSKÉ RODINY SCHMORANZŮ Z 19. ST. S POZDĚJŠÍ DOSTAVBOU PRO DALŠÍ TŘÍDY

Původní školu vidíme na obr. č. 1 a postavili jej František a Jan, otec a syn, dle plánu Františka Schmoranze jun. v letech 1884–85. Bylo v ní 5 tříd a vyžádala si náklad 23 500 zlatých.

Obr. č. 1

Dle dobového tisku Jasná knížecí rodina a sám kníže pán (Aueršperg) přinesl velkou finanční obět pro stavbu školy. Bylo tomu zřejmě proto, že první škola v obci byla situována vedle kostela a musela být zbourána, protože kapacita svatostánku se měla zvětšit rozšířením kostela na trojlodní chrám.

Vysvěcení nové školy vykonal místní farář Schuster 25. 10. 1885 a shoduje se s datem pravidelného vyučování.

Z jeho projevu ještě citujeme následující slova, více autor uvedl v únorových Ozvěnách 2017.

„S pomocí Boží jsme vystavěli svým dítkám, vnukům a pravňukům školu, aby se v ní vedle naléhavých potřeb časových přiměřeně vzdělávali a nábožensko-mravním pokrokem mohli vyniknouti.“ Novostavba školy měla ozdobné stavební prvky, především klasicistní portál v průčelí vchodu, práce škvordských kameníků, opatřený kovovým mřížovím. Hlavní klenák v jeho horním pískovcovém oblouku nese číslo popisné školy (136).

Štít vikýře nad patrem vchodu má znaky novorenesance s typickými čůčky a nápisem ŠKOLA, který byl pozlacený. Polygonální vížka na střeše je pseudogotická a dává budově osobitý ráz, vyjadřující symboliku osvojení základního vzdělání buď pro další studium, nebo učební obor.

Obr. č. 2

K nástavbě a rozšíření východního křídla školy došlo v letech 1927–28 za účelem umístění 7 tříd měšťanky v jedné budově, založené v roce 1920 s výukou v najatých místnostech (obr. č. 2). Plány vypracovali stavitelé Tesař a G. Schmoranz.

Oslavy 100 let této školy se konaly v sobotu 31. 8. 1985 odpoledne v zámeckém parku, dopoledne byla volná prohlídka školy, ve které došlo k několika úpravám, např. výměna oken, nové omítky, vytápění akumulacími kamny apod.

Obr. č. 3

Události na škole za století 1885–1985 shrnoval almanach (obr. č. 3), který vyšel jako příloha tehdejších Ozvěn. K vydání jej připravil autor tohoto příspěvku v intencích odpovídajících dané době. (Nad vchodem byl nápis, že škola je oporou socialismu, obr. č. 4). Zmíněná příručka o historii školy ještě shrnovala v závěru mimo jiné také seznam ředitelů v letech 1885–1985 a pedagogický sbor (21 učitelů).

K vestavbě tříd v půdních prostorách došlo v letech 1995–96, k čemuž přispěl zákon o povinné devítileté školní docházce od 1. 9. 1996. Touto vestavbou se škola rozšířila o 3 učebny (výuka jazyků, chemie, fyziky a počítačů), 2 kabinety a sociální zařízení. Investorem bylo město, které rovněž předělalo vytápění celé budovy na plyn.

Obr. č. 4

OSLAVY VÝROČÍ BUDOVY ZÁKLADNÍ ŠKOLY

5. LISTOPADU 2016

Program oslav:

8:30 – 9:15 První vyučovací hodina
 9:30 – 10:15 Druhá vyučovací hodina
 11:00 – 12:00 Workshopy
 13:00 – 15:00 Setkání učitelů
 18:00 – Společenský večer – SOKOLOVNA
 Vstupné 130 Kč, k tanci a poslechu hraje BLUEMOON

Po celý den:

- komentované prohlídky obou budov školy
- kavárna
- výstavy

HLSNÝ FÉCIVAL
 Restaurace BONET

Obr. č. 5

■ SOUKROMÁ INZERCE

Kadeřnictví Lenka Stahoňová přeje všem svým zákaznicím hodně štěstí a zdraví v novém roce a děkuje za zachování jejich přízně i v roce 2024.

Kosmetika Kateřina Krejzová všem svým zákaznicím přeje hodně zdraví v nadcházejícím roce a spokojenosti s jejími službami. Doufá, že se budou nadále setkávat v provozovně v ulici Švermova ve Slatiňanech.

Koupím gramofonové LP desky do své archivní sbírky
 Nesbírám vážnou hudbu, lidovky ani dechovky.
 Platba ihned v hotovosti.
 Děkuji za nabídky na:
 tel: 724 229 292 nebo e-mail: Fiat1955@seznam.cz

Výročí 130 let školy se konalo 5. 11. 2016 a byl vydán leták, který přetiskujeme (obr. č. 5). Článek o tomto jubileu napsal autor do Ozvěn v únoru 2017 a byla v něm připomenuta návštěva slavné rodačky, zpěvačky Heleny Vondráčkové.

O letních prázdninách 2019 se uskutečnila výměna oken. Jejich podoba se vrátila zpět k původnímu Schmoranzovu návrhu (obr. č. 6). Oprava fasády proběhla v létě 2020. Zároveň byly instalovány historizující hodiny (obr. č. 7).

Ing. Milan Vorel, foto archiv

■ POZVÁNKA NA 197. LASKAVÝ VEČER

Slávek Klecandr

O Slávkovi Klecandovi netřeba mnoho psát. Na LV vystoupí počtvrté (90., 110. a 156. LV). Jeho žánr je hlavně folk a folkrock. Vystupuje jako osamělý písničkář, ale znám je i ze skupiny Oboroh. Už v 70. letech působil v undergroundové kapele Bílé světlo (tehdy baskytara), za což si vysloužil pozornost StB, která ho pečlivě sledovala a házela klacky pod nohy. Jeho texty byly vesměs pro režim nepřijatelné, a tak trvale bojoval se státní cenzurou. Poté prošel kapelami Andromeda, Neon a Prostor. V roce 1985 dali se svým bratrem dohromady partu muzikantů, scházeli se v evangelickém kostele v Třebechovicích pod Orebem a zhudebňovali v rockové úpravě biblické žalmy. S nimi pak tajně koncertovali v evangelických farách. Do roku 1988 byla tato skupina bezejmenná, pak dostala jméno Oboroh. Zajímavostí je, že v minulosti s nimi vystupoval i mladý violoncellista Jan Zemen. Tento dnes už mezinárodně uznávaný virtuóz na LV občas posílá své studenty z pardubické konzervatoře. A není vyloučeno, že si přijde se Slávkem trochu vrznout.

LV se uskuteční ve **čtvrtek krásného data 11. 1. od 19 hodin**. Vstupenky za rovnou stovku si můžete koupit na místě, budou-li ještě, nebo v městské knihovně, tel. 469 660 239.

Zdeněk Jirásek

Z ČINNOSTI SPOLKU JUNÁK – ČESKÝ SKAUT, STŘEDISKO SLATIŇANY, Z.S. ZA ROK 2023

V roce 2023 pracovalo středisko Junáka Slatiňany se 278 členy v devíti oddílech, z nichž se některé dále dělí na menší družiny. V této zprávě informujeme pouze o výraznějších akcích střediska a jeho oddílů.

90. let slatiňanského skautingu

Nejvýznamnější akcí končícího roku bylo připomenutí 90. výročí vzniku skautingu ve Slatiňanech. V souvislosti s ním jsme uspořádali v dubnu několik akcí. Vysadili jsme u kostela lípu, proběhla velká pátrací hra pro děti. Ve Společenském domě se konala výstava k historii střediska. Proběhlo rovněž sympozium, kde jsme diskutovali o výchově v současné době, promítli dva historické dokumenty z činnosti našeho střediska v dřívějších dobách a představili současné oddíly a jejich pestrou činnost.

Akce pro veřejnost, tradice

V lednu jsme sedmi skupinami koledníků podpořili **Tříkrálovou sbírku**.

Po covidových letech se nám díky skupině obětavých činovníků podařilo obnovit **skautský ples**. Tentokrát byl tematicky zaměřen na 80. léta.

V dubnu proběhly tradiční **Čarodějnice** pro veřejnost spojené s hrami a disciplínami pro děti.

V říjnu jsme zorganizovali ve spolupráci s městem Slatiňany, sborem dobrovolných hasičů a veřejností **obnovu další části Třešňovky** a vysázeli 30 ks vysokokmenů třešní na semenných podnožích.

V prosinci jsme organizovali návštěvu **Mikuláše**, čertů a andělů a navštívili řadu domácností.

Koncem prosince chystáme **Betlémské světýlko**. Součástí akce bude i opakované vánoční divadlo pro veřejnost.

Větší výpravy a akce oddílů

V únoru o pololetních prázdninách jsme zorganizovali **pobyt v Krkonoších** pro skauty a skautky. Podnikli jsme výpravy na běžkách

v okolí Černé hory a z Pomezních bud na Rýchory.

V červnu jsme uspořádali **vodáckou výpravu** pro skauty a skautky. Sjížděli jsme Sázu z Týnce do Pikovic.

Oddíly skautů, skautek, světlušek a vlčat se zapojily do projektu „**Patronátů**“. Znamená to, že každý z těchto oddílů pečuje o jednu přírodní lokalitu ve spolupráci s odborníky. Skauti mají na starosti oplocenku u Kochánovic, světlušky rybník Farář, skautky a vlčata pomáhají v prostoru bývalé střelnice, kde CHKO realizuje rozsáhlý revitalizační projekt.

Dále se odehrálo:

1. oddíl skautů se vypravil navštívit Letohrad a okolí, sjet řeku Sázu a prozkoumat lomy u Prosetína i okolí Nového Města nad Metují. Pak proběhlo několik menších výprav do okolí.

2. oddíl skautek podnikl velkou výpravu do Krkonoš, dále do Prahy, Svitav a okolí. Dále společnou výpravu na základnu do Šiškovic se světluškami a společnou výpravu se skauty rovněž do Šiškovic.

3. oddíl podnikl expediční výpravu na Malou Skálu spojenou s putováním po skalních labyrintech a vodáckou akcí starších vlčat na Jižeře. Dále oddíl podnikl řadu menších výprav (lomy u Prosetína, Ronovec, Veselý Kopec, údolí Chrudimky, Šiškovice, Kochánovice).

4. roj světlušek – světlušky navštívily Hradec Králové, Stěžery a okolí, Nasavrky a údolí Chrudimky. Vypravily se rovněž do Šiškovic.

5. oddíl Pentagramus se účastnil na sv. Jiří celostátního setkání skautů na Ivančeni. Dále podnikl výpravy do Olomouce, do Loštic do muzea tvarůžků a na Bouzov.

Roveri a rangers se setkali v Šiškovicích, dále podnikli dvě drsné

výpravy za hranice komfortní zóny a pomáhali při střediskových akcích a brigádách.

Klub rodinného skautingu Makom uspořádal týdenní zimní pobyt v Jizerských horách, několik putování (např. stezkou Bohuslava Reynka), v létě týdenní pobyt v jižní Francii. Dále pomáhal s údržbou Šiškovic i s patronací přírodní lokality.

Oldskauti Vontové pobývali v Šiškovicích, vypravili se na Doubravku a v létě tábořili na Březinách.

Tábory

O prázdninách jsme organizovali šest táborů. Tábor světlušek a skautek se konal v Šiškovicích pod vedením Áji Valovičové. Děti prožily táborovou hru na téma česká historie. 1. oddíl skautů Dúnadan tábořil v Obořici pod vedením Jakuba Janíka s tématem Pán prstenů, 3. oddíl vlčat a mladších skautů tábořil na Lukavici, vedl ho Danek Vychodil ml. a tématem táborové hry byl Hobit. Oddíl Pentagramus tábořil rovněž v Šiškovicích. Tábor vedla Dorothea Klegová. Klub rodinného skautingu Makom realizoval zmíněný týdenní projekt v jižní Francii, kde pomáhal opravovat památku. Oldskauti „Vontové“ tábořili tradičně na Březinách.

Údržba a rozvoj základny v Šiškovicích

V roce 2023 jsme pokračovali v údržbě a rozvoji základny v Šiškovicích. Na základně proběhly dvě velké brigády (předtáborová

a podzimní) s hojnou účastí členstva a několik menších údržbářských akcí.

Vzdělávání

Součástí naší činnosti je důkladná příprava vedoucích na práci s dětmi. K tomu slouží vzdělávací systém Junáka, který je v případě některých zkoušek garantován MŠMT. Čekatelská a vůdcovská zkouška připravují na roli vedoucího oddílu a tábora. Jedná se o náročnou zkoušku z mnoha oborů (pedagogika, metodika, bezpečnost, zdravotěda...). Zkoušce zpravidla předchází deseti-denní kurz. V roce 2023 složila jedna členka střediska čekatelskou zkoušku a tři členky střediska vůdcovskou zkoušku.

Někteří členové střediska se také zapojují do vzdělávání činovníků a činovnic, na republikové úrovni, za branami našeho střediska. Zmínili jsme pouze větší akce střediska či oddílů. Krom toho si každý oddíl pořádal své vlastní schůzky, výpravy a akce. Pravidlem je, že každý dětský oddíl organizuje týdenní schůzky a jednou za měsíc jednodenní či vícedenní výpravy.

Středisko Junáka Slatiňany se snaží nabízet pestrou činnost pro všechny věkové kategorie, která má cílený přesah ke vztahům a hodnotám. Nemáme žádné placené funkcionáře, všichni činovníci vykonávají své úkoly bezplatně. I touto cestou jim děkuji za jejich aktivní a smysluplnou práci.

Za středisko Junáka

Daniel Vychodil

SKAUTI A SKAUTKY PŘINÁŠEJÍ BETLÉMSKÉ SVĚTÝLKO

Betlémské světlo, symbol pokoje a míru, je již nedílnou součástí vánočního času. Času očekávání, naděje a sounáležitosti. Plamínek Betlémského světla putuje napříč Evropou a každoročně zavítá i k nám do Slatiňan.

Srdečně vás tímto zveme na jeho předávání, které proběhne v sobotu 23. prosince od 16.30 do 17.30 hodin před kostelem sv. Martina ve Slatiňanech. Předávání bude doprovázeno divadelním představením odehrávaným v 16.30, 17.00 a 17.30 hodin. Chybět nebude ani něco teplého na zahřátí.

Přijďte si s námi zazpívat a roznést plamínek do vašich domovů.

Těšíme se na vás

Středisko Junáka Slatiňany

Město
Slatiňany

Na této akci budou z reportážních důvodů požívány fotografie.

11. městský ples 27.1.2024

Kde: Sokolovna Slatiňany
Slavnostní zahájení od 20:00 hodin
 (v 19:00 hodin otevření sálu)
Hraje kapela BLUE BAND
 z Hradce Králové
VSTUPNÉ: 450,- Kč
 Vstupenka je slosovatelná o hodnotné ceny.
 V ceně vstupenky bude bohatý raut po celý večer.

Program zpestří svým vystoupením ZUŠ Slatiňany, taneční trio Blanka, Gabriela a Josef a těšit se můžete na taneční skupinu SAHARAZAD pod vedením tanečnice LatiFah a jejich brazilská a led show.

*Rezervace vstupenek v Infocentru Slatiňany
a jejich prodej tamtéž od pondělí 8. ledna 2024*

www.slatinany.cz

■ PŘÍBĚHY LASKAVÝCH VEČERŮ (DÍL DEVÁTÝ)

Laskavé večery vstoupily do svého třetího desetiletí. Těch uplynulých dvacet let přineslo 188 hudebně poetických pořadů a také řadu příběhů. Pokusím se vám některé trochu přiblížit, než je sám zapomenou. Připomínám jen, že první LV se konal 4. 3. 2003.

Domluva se spisovatelem a vydavatelem Martinem Reinerem byla velice snadná. Majitel ceny Magnesia Litera (a několika dalších prestižních literárních cen) za knihu *Básník* (Román o Ivanu Blatném) se ukázal jako milý a sympatický chlapík. Bесеda s ním a jeho autorské čtení divákům přiblížily velkého českého básníka, který většinu svého života prožil v exilu ve Velké Británii. Utekl tam v hned v roce 1948, ale nesl to velmi těžce. Neuměl anglicky a trpěl stihomamem, že ho chce unést KGB. Skončil v psychiatrické léčebně s diagnózou schizofrenie. Vystřídal několik ústavů, ale až do své smrti byl hospitalizován nepřetržitě. Celou dobu však psal poezii. Jelikož psal česky a neměl to komu přečíst ani předat, plnil se mu šuflík. Až si toho jednou všimla zdravotní sestra Frances Meachamová a poslala všechny básně do Kanady Josefu Škvoreckému. Tak byl znovuobjeven básník Ivan Blatný. Avšak v Československu pochopitelně vycházet nesměl, na to si musel počkat až do roku 1990, shodou okolností ten rok 21. prosince v Anglii zemřel. Stihl ale ještě napsat děkovný dopis Václavu Havlovi. Jeho ostatky pak byly převezeny do rodného Brna. Existovala i nikdy nepotvrzená teorie, že svou duševní chorobu jen hrál, aby se vyhnul složitému údělu exulanta. Ivan Blatný byl básník, který až na krátké epizodky nikdy nepracoval jinak, než že psal. A protloukat se v cizině bez znalosti jazyka (ovládal němčinu a esperanto), bez schopnosti pracovat rukama, to muselo být velmi těžké. Ale tato teorie je méně pravděpodobná, než že byl skutečně nemocný. Martin Reiner na skoro šestisetstránkovém románu pracoval mnoho let a párkrát Ivana Blatného v anglické léčebně navštívil. No, hodně zajímavých věcí se diváci dozvěděli. Mnozí pak přiznali, že by je před tím nikdy nenapadlo číst tak tlustý román o nějakém básníkovi. A čtení je to úchvatné. V souvislosti s tímto LV musím zmínit i hudební část. Ta byla především pěvecká a sám Martin potom v nějakém článku přiznal, že byl mile zaskočen, kolik krásných mladých holek kolem něj bylo. Zpíval totiž sbor Kiese Nzamba z chrudimského gymnázia pod vedením profesorky Ilony

Štorkové. Děvčata zpívala především africké spirituály. Jak Martin Reiner, tak Kiese Nzamba vystoupili na LV ještě jednou, ale už každý zvlášť. Martina doprovázel akordeonista Mirek Pilný a Kiese Nzamba zase básníka Jiřího Červenku. Ani se nechce věřit tomu, že to bylo už před deseti lety. Několikrát mě kamarád Petr Pekař prosil, abych pozval jeho velkého oblíbence Jana Spáleného. Což o to, i já ho mám rád, ale Jan Spálený není sólista, má větší kapelu anebo komornější trio. Hlavně ale potřebuje aparaturu a zvukaře. To se mi dlouho zdálo hodně komplikované a také bych na to neměl peníze. Petr ale slíbil, že to zaplatí. A tak jsem to zkusil. Musel jsem jednat přes jejich manažera, což nemám vůbec rád, ale někteří umělci to tak mají. Nakonec dohoda padla, a tak v květnu 2013 přijelo Jan Spálený trio. Jan u piana, jeho syn Filip hrál na tubu a k tomu famózní trumpetista Michal Gera. Škoda, že se to už nebude opakovat. Leda, že by se zase nabídl nějaký sponzor. A když už jsem u těch sponzorů, mám ještě jeden zážitek. To se u mě doma objevil nečekaně jeden známý s ještě jedním člověkem. A ten člověk říkal, že někde na severu Moravy slyšel prý fantastické duo, které se jmenuje Retro blues, že by ho ještě někdy rád slyšel, tak prý jestli bych je nepozval do Slatiňan, že všechno zaplatí. Našel jsem si kontakt, dohodl podmínky a duo přijelo. Onomu sponzorovi jsem řekl, jakou částku potřebuji, ten mi ji dal a bylo to vyřízeno, stejně jako s Petrem Pekařem, za pár vteřin bez jediného papíru. Jo, kdyby to takhle šlo častěji. A Retro blues? Lubomír Khýr zvaný Bužma a Petr Ritzka alias Džetro hráli,

jak jinak, povětšinou bluesové skladby, ale tak, že by jeden skoro zapomněl dýchat. Hoši u nás nocovali a já jsem se mimo jiné dozvěděl, že jsou i vášniví dýmkaři. Oba měli krásný diplomatský kufřík, kde ovšem místo listin byly různé dýmky, tabáky a spousta všemožných štětečků a štourátek. Doma, což je mezi Ostravou a Opavou, mají dýmkařský klub, kde se schází podobně postižení, kouří tam dýmky, popijejí whisky a klábosí. Nebo mlčí. Když jsem byl s atlety na soustředění pod Kralickým Sněžníkem, využil jsem toho, že je to na půli cesty a pozval jsem je tam. Udělali jsme si krásný koncert pod širým nebem. Bylo mi pak líto, že se tato dvojice rozešla. Bužma přijel do Slatiňan ještě jednou sám, ale poté se mu hodně rychle zhoršoval zrak a on už skoro nevidí. Jednou jsme ho ale se ženou viděli v televizi na Artu. Seděl někde na kolejích a hrál to svoje blues.

Moc rád také vzpomínám na 108. LV. To měl autorské čtení básník a improvizátor Tomáš Jireček alias Sir, kterého dobře známe z improvizáční skupiny Paletáči. A s ním přijela hudební skupina Bene band, kterou tvoří mentálně postižení lidé ze sdružení Bedediktus z Modletína, samozřejmě se svými asistenty. Pamatuji si na Vláu. Ten se v popředí kroutil s elektrickou kytarou jak pravý rocker. Chvilí jsem si říkal, jak je možné, že se ten kluk naučil tak úžasně hrát, ale záhy jsem si všiml, že on na kytaru nemá struny. Kroutit se a dělat grimasy však uměl dokonale. Muzika to ale byla nádherná.

Zdeněk Jirásek

Ozvěny vydává Město Slatiňany, T. G. Masaryka 36, 538 21 Slatiňany, tel. +420 469 681 102. Složení redakční rady: Ing. Vladimír Rašín, tajemník, Jana Švecová, Mgr. Vlastimil Peřina, členové RM Slatiňany, Mgr. Hana Hübnerová, učitelka, Marta Kolouchová, zaměstnanec města, Zdeněk Jirásek, člen RR. Za obsah článků od občanů (připomínky a názory) redakční rada neodpovídá. Grafická úprava a sazba: Reklama&tisk, Chrudim, tisk: fronte s. r. o., Pardubice, provozovna Sezemice. Registrační číslo MK ČR E 11937. Uzávěrka příštího čísla 18. ledna 2024. ZDARMA. Náklad 1560 ks.